

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hónap . . . 1 kor. Egy hónap . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felcélás szerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.

Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A hulli „hősök.”

— Orosz-flotta a hering halászok ellen. —

A balti flotta máris rettenetes szerencsétlenséget hozott Oroszországra. Még csak néhány napja, hogy uton van és már többet ártott, mint amennyit valaha használni fog, mert hisz ennek a flottának a keletázsiai végcélja nem komoly dolog. Az történt ugyanis, hogy az orosz hadihajók összelövődöztek egy csomó békés angol halászhajót és megöltek egy kapitányt, több matrózt és megsebesítettek huszonkilenc halászt. A halászbárkák Hull kikötőjének magasságában éppen azzal voltak elfoglalva, hogy a halakat tisztogassák, mikor rájuk törtek az orosz hadihajók és srapnelekkel traktálták őket. A halászok között képzelhető riadalom támadt, menekültek, ahogy csak bírtak, de egy vagy két hajót — a teljes valóság még nem derült ki — már nem bírtak elvonszolni, elsüllyedt. Hullban partraszállították a holtakat és sebesülteket és attól a perctől fogva Angliában leirhatatlan izgatottság uralkodik, olyan, amely már a nemzetközi békét is veszélyezteti. Hangok hallatszanak, amelyek a balti flotta föltartóztatásáról, esetleg elfogatásáról beszélnek és angol hadihajók kiküldését kérik, hogy számonkérjék az oroszoktól a hulli csatát. Hogy mi birta rá az orosz hadi-

hajókat az ellenségeskedésre, arról kétféle verzió kering. Orosz forrás szerint a japániaktól való félelem, amely elvette az eszét a nagyrahitott Rosztovszki admirálisnak; a másik és berlini föltevés az, hogy az orosz tisztek részegek voltak. Hogy melyik verzió van közelebb az igazsághoz, nem tudni, de alkalmasint része lesz benne valamelyest mind a kettőnek.

Tudni kell ugyanis, hogy az orosz balti flottát figyelmeztették, hogy japáni torpedók leselkednek rájuk. Ez ugyan majdnem kizártnak látszik, de azért az orosz tengernagy parancsot adott minden gyanus jármű kikerülésére, esetleg összelövődözésére. Ezt a parancsot nagyon komolyan vették és tegnap meg is cselekedtek. Az oroszok különösen az Északi-tengeren gyakorolták ezt a nagy elővigyázatosságot, mert ott a különböző szorosokat veszedelmeseknek tartották.

Már a balti tengerből való elindulásuk után tapasztalható volt ez az elővigyázatosság, amikor nem a rövidebb, de szűkebb Ore Szundon át igyekeztek a Kattegatba, hanem megkerülték Laalandot és a Nagy Belten mentek át. Attól tartottak ugyanis, hogy az Ore Szundon eléjük áll egy vakmerő japáni hajós és aknákat dob valamelyik hajójuk elé, ami ugyan kitelik tőlük. Már most, tegnapelőtt is,

látva egy csoportban a sok apró halászbárkát, ellenségnek nézték őket és bárha mindegyikre föl volt húzva a halászbárkákat jelző zöld lámpa, de ezenkívül is acetyllennel voltak kivilágítva, tehát jól meg lehetett őket különböztetni, az orosz flotta megkezdte a tüzelést ellenük.

Ami megtörtént, jóvátenni nem lehet. Anglia föl van háborodva, Oroszország meg van döbbenve. Még nem tudni, miképpen intézik el a tengeri kalózkodásnál súlyosabb dolgot, de remélhetően diplomáciai uton. Ebben az esetben, — a legjobb esetben is, Oroszországra igen nagy megaláztatás jár. Anglia nem adhatja olcsón a hulli halászkat, II. Miklósnak pedig már azért is drágán kell fizetnie, mert ma az egész orosz partvidék védtelenül áll, az utolsó orosz hadihajók elmentek halászokra vadászni. Mert, hogy Togo admirális ellen menjenek, nem hihető az olyan tengerészekről, akik a villamos reflektorok fényénél sem tudják megkülömböztetni a japáni torpedót a halászbárkától.

Országgyűlés.

(Budapest, október 25.)

A béke jegyében indult a mai ülés, mint-hogy a Kossuth párt most már hamarosan befejezi a vitát. Ma Kossuth Ferencz is

Horváth Ádám kurucz hadnagy.

Irta: Quidam.

Tavasz volt! Szabadság volt . . . Rákóczy volt az ur!

Akkor kérdezte meg egyszer Horváth Ádám kurucz hadnagy egy szép asszonytól küssé botol hevülten:

„Mikor ad egy csókot?”

Trefára vette a szép asszony! Nem szabad ezért megharagudni.

„Majd ha fagy.”

Felcsillant a kurucz hadnagy szeme.

„Eljövök érte a másvilágról is!”

Letették a majtényi sikon a fegyvert. Elkérték a tárogatókat, meghajtották a Máriás zászlót a Sas előtt . . .

Elszélédt a kurucz, ki haza, a nyaka-

sabbja Nagy-Lengyelországba . . .

Azon a városban mentek keresztül!

Megállott az ablak alatt Horváth Ádám kurucz hadnagy.

Fájt ugyan a szive, borús volt a lelke, de csak felesulant a szeme, mikor ott látta űlni az ablakban.

Oda léptetett.

„Eljövök érte!”

A tél kezdődött. A bál, a mulatság. Nemet svaizser tisztek tettek a szepet abban a városban is az asszony népnek a nyalka kurucz helyett . . .

Azok ott kint jártak már akkor messze Törökországba: tervezve, remélve, kétségbeesve!

Nagy csend, nagy békesség, nagy szomorúság volt itthon! . . .

Egyszer csak megszólal a kapu előtt a tárogató . . . felharsan a kurucz kiáltás:

„Rajta, kurucz, rajta!”

Nem volt ideje összeszedni magát az

örségnek, bent volt a városban a kurucz le-

tiporva minden ellenállást . . . Egy óra alatt övök lett a város.

Lovaik patái alatt ropogott az első fagyos göröngy, mikor Horváth Ádám kurucz hadnagy oda lovagolt a ház elébe . . .

Már kopogtatott is az ablakon.

„Ejöttem érte.”

Valami eltévedt puszkagolyó sivitott végig a lovagol, s Horváth Ádám lefordult lovagol a fagyos, öngyös földre . . .

Eddig van a Horváth Ádám története, a mint az meg van írva X. város leveltarába . . .

„A nagy békesség idejében pedig valamelyes bujdosó kurucz vezér, Horváth Ádám hirtelen meglepve a várost, elfoglalta azt, mikor is egy ház előtt, a mely most a város háza körül vagy, véletlenül agyonlötvetett.

Haj, kalandos szép idők, be rég letűntek! . . .

Nagy hire van már!

a GERŐ áruházának, hogy ott a legjobb minőségű férfi-, fiu- és gyermek ruhát a legolcsóbban lehet beszerezni.

DEBRECZEN, Piacz-utca 47. sz. a Dreher sörcsarnok kapuja mellett (az „Emke” kávéházzal szemben.)

Tisza István gróf is beszélt, egyébként pedig most már csönd lesz, még a házszabály-revizio dolga napirendre kerül.

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után a napirendre tértek át, az olasz provizoriumról szóló törvényjavaslatra.

Elnök: Következik . . .

Felkiáltások balról: Olay Lajos.

Elnök: Nincs ellenzéki jegyző, tehát Olay Lajos.

Olay Lajos a javaslat ellen foglal állást. A kormány nyílt törvényszegést követett el, ezért felelősséggel tartozik.

A javaslatot ezután közjogi vonatkozásiban bírálja, majd pedig Tiszát támadja, a ki szerinte mindenre képes, csak hogy a hatalmát megtarthassa. Szemére lobbantja, hogy megigerte a választási reformot, de ezt az ígéretet teljesíteni nem akarja. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Kossuth Ferencz emelkedett fel ezután szólásra. Azért beszél, hogy eloszlassa azokat a téves vélekedéseket, a melyek pártja magatartásáról elterjedtek. A kereskedelmi miniszter a minap azt mondta, hogy a függetlenségi párt kicsinyli Olaszó zaggal való kereskedelmi összeköttetésünket; erről szó sem lehet, mert a függetlenségi párt jól tudja micsoda hálával tartozik Olaszországnak, azt is tudja, hogy a forgalmunk Olaszországgal 40-50 millió évenként. Visszaütösi pártja nevében azt, mintha a függetlenségi szónokok azt mondták volna, mintha a paktum a törvényvel egyenlő értékű volna. A paktumnak csak erköcsi ereje volt. Az akkori homo regiusnak tartani kellett a paktumot, a homo regius pedig a király jelölt meg. És ebben van az összefüggés.

Nem áll az, mintha a függetlenségi párt azért küzdene a javaslat ellen, mintha absolut rossz volna. Ezzel hangulatot akartak csinálni a párt ellen. De nincsen olyan jó javaslat a világon, amelyet mi törvénytörés árán elfogadni hajlandók volnánk. (Helyeslés a baloldalon.) Nem áll az sem, hogy mi obstruálni akarnánk. A javaslat törvénytörés árán jött létre. Ezt a kormány is megengedi, de vis majorral menti eljárását. De nem vis major az, hogy a nyári szünet tovább tartott.

A Buttler-grófok utóda a karsaton.

(Ebben a pillanatban az első emeleti erkélyről egy csomó röpi-et dobott le egy 40-50 évesnek tetsző iparos ember. A terembiztos kivezette. A tárgyalás zavartalanul folyik tovább.)

Kossuth Ferencz: De nem vis major okozta azt sem, hogy az autonóm vámtarifából törvény nem lett.

(A jobboldaliak fölszedik a röpi-et. Buttler János gróf aláírással ellátott kérvény az, amelyben a gróf valami hagyaték-ügyben kér igazságot és kijelenti, hogy nem igaz, mintha a Butler-családnak magva szakadt volna, a mint ezt a belügyminiszter kihirdette. Ime el még egy Buttler gróf, ez ő, a ki jogait érvényesíteni akarta, igazságot azonban nem kapott és most a képviselőházhoz fordul segedelemért.)

Kossuth tovább beszél.

Kossuth Ferencz folytatja és az 1899. évi XXX. törvényezikk magyarázásába merül. Kifogásolja azt is, hogy a szerződő felek a nyilatkozat, a declaracion szót használják.

Azt is kiolvassa a francia szövegből, hogy egy végleges szerződésre is történt megállapodás és nem csupán tervezetben van ez meg. Mindezeknél fogva határozati javaslatot nyújt be, utasítjuk a kormányt, hogy a végleges szerződést mutassa be. A javaslatot nem fogadja el. (Éljenezés a baloldalon.)

Tisza válaszol.

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban válaszol magára a határozati javaslatra. Az előterjesztést nem teheti meg, mert a szerződő felek egymással szemközt diskrecziót fogadtak, a mi ilyen természetű dolgoknál szokásos is, természetes is. Kossuth azt mendija, hogy nyers terményeink a kormány politikája miatt kiszorulnak a külföldről. Ez nem áll. Szeretné látni, hogy buzánk, árpaunk kiszorulna, természetes, ha ebben feleslegünk van. És ezzel bucsut mond a közzgazdaságnak és a közjogi térre lép át.

Kossuth itt nyelvi dissertációba bocsájtkozott, de aki tisztába van a nemzetközi tárgyalások technikai kifejezéseivel, tudni fogja, hogy egyes kifejezéseknek más az értelmük ott, mint a rendes nyelvhasználatban. Innen ered aztán Kossuth tévedése. Nekünk az olaszokkal nem kell tisztában hoznunk, hogy milyen jogaink vannak a külügyminiszterrel szemben, a ki a mi dolgunkra fölmondhatja a szerződést, illetve ha óhajtuk föl is kell mondania. Két út van itt, a ki helyesli a kormány eljárását, megadja a felmentvényt, a ki nem helyesli, kifejezi rosszszándékát, illetve indítványozza a kormányváltást.

Kaas Ivor: Teoria ez csupán!

Tisza István gróf: Független attól, hogy mi történjék a kormánynyal, az, hogy mi történjék azzal a javaslattal, a melyet a kormány törvényerőre akar emeltetni. Törvényt akar hozatni a kormány a törvényhozás által. Hisz Angliában is mindent tehet a törvényhozás, csak fiuból leányt nem csinálhat és viszont. (Derűlttség.) Ez a javaslat igenis szolgált az ország érdekének és ezért kéri elfogadását. (Éljenezés a jobboldalon.)

Szünet következett.

Szünet után folytatták a tárgyalást.

Pap Zoltán ellene beszélt a javaslatnak és felsorolta azokat a közjogi sérelmeket, a melyeket ennek a javaslatnak a létrehozása körül látott. Elkeseredetten támadta Tiszát, akit második Kollonicsnak nevezett el, mert ő is azt akarja, hogy Magyarország népe koldusszegény legyen.

Visontai Soma beszélt még a javaslat ellen.

Az elnök bejelentette, hogy holnap esetleg, ha az olasz provizorium feletti vita véget ér, a Rábászabályozásról készített törvényjavaslatot fogják tárgyalni.

Az ülés vége 2 órakor.

Vármegyénk és vidéke.

Meggyilkolta a pajtását.

Hajdunánáson még el sem simultak az izgalmai annak a rémes tanyai történetnek, melynek a két Oláh testvér lett áldozata. Ezt a két nehéz természetű legényt egy harmadik legény, szintén Oláh nevezetű, nyomorék cselegény, kint a réti pusztán meglötte. Védekezése szerint azért, mert halállal fenyegették és gyilkos fenyegetésekkel támadtak reá. A két meglőtt legény közül az egyiket már eltemették, az a lövés következtében elvérzett, de a másik felépül, bár örökéletére rokkant marad.

Ebben a titokzatos gyilkossági esetben most is folyamatban van a vizsgálat és részesség gyanuja alatt két gazda embert is vizsgálati fogságban tartottak, de, tisztázván magokat, mind a kettőt szabadlábra helyezték. Azonban alig csillapultak ezen kettős gyilkosság izgalmai, most újabb véres eset történt és száll szájról-szájra.

Egyik nánási legény halálosan megszurta a jó cimboráját.

Dombi Imre és Sebestyén Miklós siheder legények az egyik oldalkorcs-mában mulatoztak, de a mulatozásuk duhajkodássá fajult, majd össze is kaptak a nekihevült legények, bár mindig jó pajtások voltak. És Dombi Imre bicskát rántott és úgy szurta hasba Sebestyén Miklós legénycimboráját, hogy az halálosan megsebesülve rogyott össze.

Sebestyént szülei lakásán ápolják, de életben maradásához kevés a reménység, a cimboráját, a gyilkost pedig vizsgálati fogságba helyezték. Mindkét gyilkossági esetben Ujfalu József albiró vezeti a vizsgálatot.

Az ilyen vérengzések is szomorú tünetei a közszellem elfajulásának, a mely ime Hajdunánás józan népére is metelyezőleg hat.

Kivándorlás a megyéből.

Hajdunánás megyéből augusztus 1. óta 33 utlevelet adtak ki. A legtöbben Hajdudorogról vándoroltak át Amerikába. Ujabbán Oláh Antal csizmadia kért utlevelet Amerikába Hajduböszörményből. A kivándorlás tehát, bár elég mérsékelt, lassan megindult az újvilág felé a megyéből is. A kivándorlás azonban Debreczenből még nagyobb méretű, mert ugyanezen idő alatt 57 utlevelet adtak ki.

Berettyóújfalui új temploma.

A berettyóújfalusi ujonnan épülő róm. kath. templom építési munkálatai már annyira előhaladtak, hogy a torony-kereszt ünnepélyes feltevése most vasárnap délelőtt fog végbemenni. Az egyházi szertartást Palotay László kanonok fogja végezni díszes segédiettel. Az ünnepély után a róm. kath. hitközség intelligenciájára közebédet tart az Oroszlán-szálló éttermében.

Megmérgezett gyermek.

Bihar-püspökiben tegnap meghalt egy Pap Albert nevű nyolcz éves gyermek, a ki még a tavaszon véletlenségből marólugot ivott. A gyermek halála után most feljelentés történt a kir. ügyészségnél, hogy a mérgezést az anya gondatlansága okozta. A nagyváradi ügyész elrendelte a vizsgálat megindítását.

Gazdasági előadás.

Oravecz József vándortanító, mint a községi előjáráságtól bemutatott bizonyítvánnyal igazolta, ottan kellőszámu közönség előtt gazdasági előadást tartott. Hirszerint vasárnap Hadházon tart előadást.

Soós bíró szökése.

— Budapest, október 25-én. —

Soós Kálmán bíró rejtekhelyének a kutatása mindeddig nem sikerült a rendőrségnek. Annyi bizonyos, hogy Budapestről már eltávozott és pedig minden valószínűség szerint vidékre. Külföldre még nem igen juthatott el Soós, de pénze is kevés van ahhoz, hogy ott megélhessen. Igen gyanúsá

teszi az e hogy a bi már minde nézve, how azt a véle fogadtatni,

Ma é

kapitánysá

érkezett,

arról értes

tak egy ö

urat, aki

ban és ige

a napjait.

bajából, k

Mikor a c

erőszak el

születésü

élt Német

letelepedni

A fő

legjobb de

ma reggel

nyi kapitá

Téve

Nem az

Mit o

Soós

rült az a

Soós bíró

rahám? A

kuria, még

Schv

tönben. K

számu lak

ügyeit. Na

gyona gya

kapott a l

tehát csak

A o

rövid távi

mörmege

uriasszony

borzalmas

részleteke

Kerepessy

Teréz, ny

birtokosnő

harminczk

szolgálatá

csapás ér

álló emel

más, mint

egy kis m

tevők, a l

földszinti

nőt októb

szurták ö

a két hal

Még nem

mit rabol

rokonság

Szontágh

nek uno

asszony.

Egy

fogatása

éjjel nag

keresett

ner Kál

aki a m

löny"-be

ismerte

ujvárosi

aki Holt

gyárostó

czikkeke

teszi az egész dolgot az a körülmény is, hogy a bíró családja, hozzátartozói most már minden habozás nélkül vallanak arra nézve, hová tűnt el Soós bíró. Mindenáron azt a véleményüket akarják igazságnak elfogadtatni, hogy Soós kelet felé szökött.

Soós bírót elfogták?

Ma éjszaka nagy izgatottság volt a főkapitányság épületében. Mezőtúrról sürgöny érkezett, amelyben az ottani csendőrség arról értesíti a főkapitányságot, hogy elfogták egy őszhajú, körülbelül ötven esztendősrát, aki alig két nap óta lakik a kis városban és igen gyanús körülmények között tölti a napjait. Egész nap nem mozdul ki a szobájából, keveset eszik, beteges a kinézése. Mikor a csendőrök elfogták, tiltakozott az erőszak ellen, azt mondta, hogy ő magyar születésű kereskedő és hosszabb ideig künn élt Németországban. De most újra itt akar letelepedni szülőföldjén.

A főkapitányság azonnal leküldötte a legjobb detektívjét Mezőtúrra, akik azonban ma reggel lesújtó táviratot küldtek Krecsányi kapitánynak. A távirat szövege így szólt: Tévedés. Illetőt Wienernek hívják. Nem azonos Soóssal!

Mit csinál Schwarz Ábrahám?

Soós bíró szökésével egyidőben felmerült az a kérdés, hogy mit csinál, hol van Soós bírónak a bűnös társa: Schwarz Ábrahám? Az ő büntetését is kiszabta már a kuria, még pedig tizenkét hónapban.

Schwarz Ábrahám sem ül meg a börtönben. Künn lakik Damjaninch-utca 45. számú lakásában, onnan intézi az üzleti ügyeit. Nagyban építkezik, dolgozik a vagyona gyarapításán és két heti halasztást kapott a Kuriatól. A büntetésének a leülését tehát csak a jövő hónap elején kezdi meg.

Mi az újság?

A csetneki rablógyilkosság. Egy rövid távirat jelentette, hogy Csetnek gömörmezei városkában meggyilkoltak egy uriaszonty a társalkodónőjével együtt. A borzalmas eseményről most a következő részleteket írják: Az egyik áldozat özvegy Kerepessy Jenőné, született gömöri Szontágh Teréz, nyolczvan esztendő s dúsgazdag földbirtokosnő, a másik Raisz Mari, a ki már harminczkét esztendeje volt Kerepessy né szolgálataiban. Az özvegy, akit életében sok csapás ért, elvonultan élt egy magányosan álló emeletes házban, s nem volt mellette más, mint társalkodónője, mert a cselédség egy kis melléképületben lakott. A gonosztevők, a kiknek még semmi nyoma sincs, a földszinti szobában lepték meg a két öreg nőt október 22-én éjszaka s késsel agyon szúrták őket. Reggel akadtak rájuk; mind a két halottnak át van vágva a nyaka is. Még nem állapították meg, hogy a gyilkosok mit raboltak el. Kerepessy né igen előkelő rokonság gyászolja, a többi közt gömöri Szontágh Pál és Fejérvári Géza báró, a ki nek unokatestvére volt a szerencsétlen asszony.

Egy balmazújvárosi kereskedő elfogatása. Egy fővárosi mulatóban ma éjjel nagy riadalmat okozott egy régen keresett sikkasztó letartóztatása. Hübner Kálmán rendőrfogalmazó ugyanis, aki a mulatóban volt, a „Rendőri Közöny”-ben közölt fénykép alapján felismerte Beck Ábrahám Albert balmazújvárosi 37 éves illatszer-kereskedőt, aki Holtzer Arnold budapesti illatszergyárostól 614 korona értékű piperecikkekét csalt ki és azután megszökött.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 30. Bérlet 22-ik szám (A)
Debreczen, szerda, 1904. október hó 26-án:
másodsor:

A kis pajtás.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Veber Pierre.
Fordította: Salgó Ernő.

Személyek: Jovenin Jaques — Palágyi Lajos. Chantalard marquis — Sebestyén Géza. Jean — Iványi Antal. Bellencontre — Csiky László. Moran-gené — Arday Ida. Geneviève — Szabó Irma. Adams Flossie — Hahnel Aranka stb.

Holnap, csütörtökön október hó 27-én, bérlet 23-ik szám „B” — másodsor:

Tetemrehívás.

Eredeti színmű 4 felvonásban. Irta: Kazaliczky Antal.

Műsor: Csütörtök, bérlet 23-ik szám „B” másodsor — Tetemrehívás. Színmű. — Péntek, bérlet 24-ik szám „C” — Hoffmann meséi. Dalmű. — Szombat, bérlet 25-ik szám „A” először — Fra Girolamo. Dráma. — Vasárnap délután bérletzúnetben, félhelyárakkal — Az asszony verve jó. Népszínmű. Vasárnap este, bérletzúnetben először — Fölösleges férjek.

Tetemrehívás.

[Kazaliczky Antal 4 felvonásos színműve. A debreczeni színházban először adták 1904. október 25-én.]

Egy tisztviselő sikkaszt, elzárják. Felesége bűnösnek hiszi s mig volt férje oda-szenved, másnak adja kezét. Az elzárt ember kitölti idejét, visszamegy ahhoz a nő-höz, aki felesége volt s a ki nek bűnös aty-jának vette vállára a megpróbáltatások és szenvedések keresztjét. Követeli tőle leányát, az egyetlen, akit sorsa meghagyott számára. Az elvált asszonyban felébred az első szerelem szédítő hatalma gyermekének apja iránt s ott akarja hagyni érte második urát. De az első férj csak gyermekét viszi magával; az a nő, aki gyötrelmeinek éveiben képes volt megtagadni, elszakadt szívétől. S ott hagyja az asszonyt reménytelen, sivár magánosságában, második ura oldalán.

Ezt a színművet színész írta. Ismeri a színpadi hatások rejtett, de hathatós rugóit, tud is velők bánni fényesen. De a keret nem méltatlan képet foglal magába; ez a festmény illő a fényes foglalathoz. Az élet kiszámíthatatlan utvesztőt mutatja fel, a esetek fekete mélységeivel. Megyünk, megyünk, előreszeggett szemekkel és nem tudjuk, mikor zuhanunk verembe. Egy szerencsétlen asszony kegyetlenül megmáshatatlannal, véletlenségeken tornyosodó tragédiája rohan le előttünk, megrázó tanulságait szívünkbe szegve. Az az ember, aki ezt a világot megnyitja nekünk, maga is csetlik-botlik, mert ember, de hogy akart, látott és tudott adni valamit: azt a mi közönségünk is érezte.

Színészeink általában diadalmasan állták meg helyüket. Saját koruk emberét játszották, nem nagyon kellett megtagadniok magokat. Jeszenszky né és Csiky nagy erővel vitték sikerre ügyüket, Csontos, Hahnel a derűsebb elemet képviselték, Kovács Gizella szerepét Szabó Irma talán jobban betöltönte. **O. G.**

Makó és a szegedi színház. A „Szegedi Napló” érdekes cikkben foglalkozik a kolozsvári, illetőleg a szegedi színház igazgatóságának betöltésével. Megemlékezik arról, hogy a kolozsvári színházra Janovics, Komjáthy és Makó igazgató pályá-zván, legtöbb kilátása Janovicsnak van, a ki ezen ügyben Budapestre táviratilag hívtak fel. És cikkét, melyben Komjáthy felől igen

elítélőleg nyilatknzik, hogy Kassát éppen ugy cserben akarja hagyni, mint annak idején Szegedet, azzal a kijelentéssel rekeszti a Szegedi Napló: „nem lehetetlen, hogy a szegedi színház sorsa is eldőljön már a legközelebbi 24 óra alatt és ma már nem lesz meglepetés, ha a miniszter Makó Lajosnak ítéli oda a szegedi színházat.”

Orfeum Nagyváradon. Nagyvárad város legutóbbi közgyűlése a nyilvános előadásokról és multságokról szóló szabályrendeletből törölte azt a pontot, hogy a szini szezon tartama alatt orfeum előadások nem tarthatók. E közgyűlési határozat ellen Fodor Gyula dr. és Somogyi Károly szinigazgató fellebbezést nyújtott be. A nagyvárad szinészetre nézve veszélyesnek tartják ezt a határozatot és kérik annak megváltoztatását; de a város tanácsa engedélyezte Hillinger Lipótnak, a Fekete Sas bérlőjének, hogy a szini szezonban orfeum előadásokat tarthasson. Kikötte azonban, hogy az előadásokat 9 óra után szabad kezdeni.

Az öt kosár gyümölcs.

— Egy érdekes válópör. —
— Budapest, október 25. —

Öt kosár gyümölcs. Ez a czime annak a válópörnek, a mely két szerető lelkét választ el legközelebb a Terézvárosban. A Terézvárosiaság csak olyan topografiai jellemzés. Mert a kiról szó van, a legtökéletesebb lipótvárosi és a lipótvárosi Kaszinó vacsoráinak leghivebb pártolója. Még fiatal ember és fiatal ház. Nagyon fiatal ház. Csak két héttel idősebb a legutolsó gyümölcs kiállításnál, a melyet néhány nap előtt rekesztettek be. Ezen a gyümölcs-kiállításon volt öt kosár aranyéremmel kitüntetett alma. Almakirály valamennyi. A fiatal ház az öt aranyat adott az öt kosár almáért és a névjegyére ráírta a czimet, hova küldjék. El is küldték. Volt ugyanannál a kiállítónál még két kosár alma. A második díjjal volt kitüntetve. Nevezzük e két kosár tartalmát az almák királynőjének. Egy uri asszony, a ki a kiállítás megnyitása előtt két héttel ment férjhez, meglátta és megvásárolta az almák királynőjét. Névjegyét vett ki ridiküljéből és ráírta a czimet: hova küldjék.

A kiállító, olvasván a vevője nevét, alázatos kíváncsisággal így szólt:

— Kóstolt már nagyságos asszony a tegnapi küldeményből?
— A tegnapiból?
— Ha nem csalódom, a nagyságos asszony férje...
— Nos, nos.
— Öt kosár pompás almát küldtünk.
— B. utca X. szám.
— Abban a házban lakom.
— Második emelet 19. ajtószám.
— Az udvari lakás. Szólt sértődötten a fiatal asszony. Első emeleten lakom az első számú házban.

A fiatal asszony, a mint haza érkezett, vonult a második emeleti udvari lakásba. Kiadó volt a lakás. — A bérlője november elsején költözik. — A lakásban egy cseléd-leány volt és egy kis fiucska, a ki már ki tudta mondani a papája keresztnevét. A papáét, a ki nem az ő mamáját vette feleségül.

Ez azt is megtudta mondani, hogy a mamája a trafikban van. Hja, igaz! Az első szobában egy komót tetején öt kosár alma piroslott. Az almák királya.

A fiatal asszony már abból az almából sem evett, amelyet ő rendelt a szállására. Nem evett az almák királynőjéből.

Egyházak és iskolák.

Egyházmegyei főjegyző választás.

Dr. Baltazár Dezső esperessé választván, az alsó-szabolcs hajduvidéki egyházmegyében megüresedett a díszes egyházi főjegyzői állás is. Az érdekelt egyházak most adják le a szavazataikat a főjegyzőség betöltésére. A hajdunánási nagy és előkelő református egyház a maga 7 szavazatát *Mészáros Lajos* saápi református lelkészre adta. *Mészáros* egyik igen képzett, igen rokonszenves, tevékeny tagja a lelkészi karnak és valóban méltó e tisztség betöltésére.

Protestáns estély. A „Hittanszaki Önképző Társulat”, mint már említettük is, folyó hó 31-én rendezti ez évi első protestáns estélyét, egybekötve ez alkalommal a wulatságosan szórakoztató belmissziói munkásságát a nagy évfordulóval október 31-ikével. Ez igen kedvesnek ígérkező estélyre, a H. Ö. T. mai napon a következő meghívót bocsátotta ki:

„Az Isten a mi reménységünk.”

A debreczeni ev. reform. theologiai akadémia Hittanszaki Önképző Társulata a kávinista öntudat erősítése céljából, 1904. október hó 31-én, délután 5 órakor a főiskola dísztermében tizenegyedik Protestáns Estélyét rendezti, melyre t. czimedet és b. családját szíves szeretettel hívja meg a rendezőség. Számozott ülőhelyek ára 50 fillér. Jegyek f. hó 26-tól kezdve Csáthy Ferencz ur könyvkereskedésében és este a pénztárnál válthatók. A terem 1/25 órakor fog ki nyitni. A jövedelemből városunk szegény gyermekeinek bibliát vásárolunk és ajándékozunk, amely nemes czérra felülfizetéseket is köszönettel fogad s hírlapilag nyugtáz a rendezőség. A jobboldali teremben ingyen ruhátár lesz. **Műsor:** 1. *A reformáció ünnepén.* Schneider Frigyesztől. Előadja a főiskolai énekhar. 2. *A Protestáns Estélyek ez évi sorozatát megnyitja* Kövér Árpád szénior, a H. Ö. T. elnöke. 3. *Emlékbeszéd.* Tartja dr. Ferenczy Gyula. 4. *Jövel szent Lélek Ur Isten.* Irtá Szabolcska Mihály. Szavaja Szilágyi Vilma urleány. 5. *Wagner R. Lohengrin* Elsas Brautzug zum Münster Harmoniumon előadja Alföldi Béla. 6. *Szavalt* Tóth Sándor hittanhallgató, a H. Ö. T. főjegyzője. 7. *Közének* XC. zsoltár 1. v.

UJDONSÁGOK.

Csokonai József chirurgicalis tiszteletdíja.

Debreczen halhatatlan emlékü költője édes apjának, Csokonai Vitéz Józsefnek a városi tanácshoz intézett „alázatos instantiája és egyszersmind chirurgicalis relatiója” került most elő a közlelvétában. A fojy modvány a kérelmező személyénél fogva is érdekes és aktuális jelentősége is van annak, mikor a költő szülővárosa születése századik évfordulója megünneplésére készül. De némi kulturtörténeti értekel is bír a fojy modvány, amint az mindjárt ki fog tűnni.

1781 elején Elek János nevű hatvan utcai lakost Boka Mihály és Kovács János veresre verték, összetörték. A sebesült polgár Csokonai József borbélymester gyógykezelésére bízta magát. De a derék chirurgicalis tanács a gyógyításért és orvossá góért csak 15 Rhenes forintot ítélt meg, úgy hogy ezt a sebesült polgár tartozik meg fizetni, azután keresheti a díszét Boka Mihályon és Kovács Istvánon. Csokonai nem elégedett meg a tanácsi ítélettel, hanem az alábbi fojy modvány útján a jobban érte-

tendő tanácstól 25 frtban kérte megállapítatni fáradsága díját:

„Tekintetes Nemes Tanács!

Közelebb mult hétfőn azaz 12. febr. T. Törvényszékre citáltattam vala a T. N. Tanács eleibe, Hatvan utcában lakos Elek Jánost, akit is curalván meggyógyítottam és elébbeni egészségére helyre hoztam, a kinn is ráá költött sok orvosságokért és mellette való sok rendbeli fáradságomért és orvoshívásomért kívántam csak 25 Rhf. és 48 krkat; holott nekünk Chirurgicalisoknak az ily forma orvoslástul mint ezé volt, a Felsőleges L. Consiliumi Taxa szerint is több competalna, mely nállam vagyon. A T. N. Tanács pedig énnékem minden fáradságomat, költségemet s gyógyi tásomat limitálta csak 15 Rhfokra, melyet akkor is alázatosan jelentettem Chirurgicalis relatiomban, hogy én ennyivel nem contentaltathatom; mert T. N. Tanács mi lenne igy mi belőlünk, kik eránt is gyakran requiraltatunk ilyen forma casusokban, chirurgicalisokból, ha a betegek s gyógyítások mellett való fáradságunk ily szorosán limitaltatik. Igly mindenünket a betegekre költethetjük. Még Ö Felsőlege quantumát sem igen adhatjuk igy meg. Nagy alázatosan instálok azért a T. N. Tanácsnak méltó reflexióban vévén ezen feljebb megnevezett Elek Jánosra tett sok kölcségemet, fáradságomat ezen tul irtt, chirurgicalis relatiom szerént rajta való praetensiomat s orvosságokra tett kölcségemet kegyesen adjudicalni méltóztatassék, gratiáját várván maradok a T. N. Tanácsnak alázatos szolgálja Csokonai Vitéz Josef chirurgicalis mpr.

A fojy modványban említett Chirurgicalis relatio (seborvosi jelentés) diáknyelven van írva s megérthetjük belőle, hogy Csokonai József seborvos jan 11 től febr. 4-ikéig gyógykezelté patiensét, kinek arca s különösen felső teste, vállapoczkán voltak erősen összetörve.

E sérülések gyógykezeléséért orvosságok rával együtt 7 frt. 31 kr. számított fel. Kihuzott egy eltört szemfogot is, fájdalom nélkül meggyógyította az eltört baloldali hetedik bordát is. Ennek díja 18 frt. Rhf. Gyuladás ellen alkalmazott érvágás a karon 17 kr. A gyógydíjat és költ ségeket tehát összesen 25 Rn. frt. 48 kra számította fel.

A fojy modványnak meg volt a sikere. A mennyiben Hatvani Mihály kiküldött senator néhány nap multán már jelentette, hogy Elek Jánoson 22 Rhf. és 20 krt. Csokonai József részére behajtott.

Színházi bizottsági ülés.

— Október 25. —

Kedden délután tartott ülést a színházbizottság Vecsey Imre főjegyző elnökelete alatt. Jelen voltak: *Oláh* Károly tanácsnok színházfelügyelő, dr. *Fejér* Ferencz, *Lengyel* Imre, *Márk* Endre, *Somogyi* Pál, *Tóth* István, *Berger* Jenő bizottsági tagok, *Szabó* Károly a szingazgató titkára és dr. *Varga* Elemér jegyző.

Szindarab Csokonai életéből.

Legelőször az új szingazgató, *Zilahy* Gyula szép terve került tárgyalásra, hogy t. i. pályázatot hirdet oly szinműre, a mely *Csokonai Vitéz Mihály* életéből veszi tárgyát és a költőt is szerepelteti. A pályáti feltételeket a bizottság azzal a módosítással vette tudomásu, hogy verses pályaművek is pályázhatnak.

Ebbe belemegyező *Zilahy* is, aki *Vecsey* Imre főjegyzőhöz intézett levelében kifejezte, hogy a bizottság ha ározatanak alaveti magát, de hangsúlyozta azt is, hogy ő nem a szalonok asztalára és könyvtárak

számára óhajt Csokonairól szindarabot íratni, hanem a *szinpad* számára, hogy az állandóan műsoron maradhasson.

Kifogások.

Ezután a bizottság tagjai a társulat elleni kifogásaikat adták elő, hogy hosszuk a felvonásközök, aminek oka a díszletrendező munkások elégtelensége. Az előadások a tavalyi színvonalat sem közelítik meg, összjáték nincs. A levegő meleg, rosz, türheterlen, szellőztetés nincs.

Fejér Ferencz szerint a kargyenge, szeretné, ha üdébb frissebb, üdébb lenne.

Berger Jenő: Bizony nagyon fonynyadtak.

Fejér Ferencz nyereségnek tartja *Szabó* Irma és *Csontos* Gyula szerződését, akik a társulat nyereségei A havi műsort későn kapja a bizottság.

Tóth István javasolja, hogy fél havonkint a látsák össze a műsort.

Oláh Károly színház felügyelő felelt a kifogásokra. Sajnálatosnak tartja, hogy *Makó* Lajos még nem kapott színházat, mert az ő függő helyzetének következménye, hogy folyton uton van és nem vezetheti a társulat ügyeit. A felvonásközöket ő is hosszunak tartja. A színház szellőztetéséről gondoskodni fog, hogy naponta kétszer, előadás előtt és reggel a színház kiszellőztessék.

Márk Endre felemliti, hogy a zenekarban folyton beszélgetnek, a hangszereket feldöntik és zavarják az előadást.

Szabó Károly titkár igéri, hogy azonnal intézkedni fog, ilyesmi többé meg ne történhessék.

Márk Endre felemliti, hogy a hölgyek közül sokan óriási tollaskalapokban jelennek meg a földszinten, ami miatt a mögötte ülők nem látnak. Ajánlja, hogy figyelmeztető táblákat függeszessenek ki a ruhatár elé.

Vecsey Imre toilletetükrök alkalmazását is ajánlja.

Az izetlenkedések ellen.

Fejér Ferencz felemliti, hogy a vasárnap délutáni előadásokon a színészek meg nem engedhető módon vicczelődnek, izetlenkednek és egymásnak a mulattatására játszanak. Azért, mert a helyárok leszállítottak, az eféle izetlenkedések türheterlenek. Helyesli továbbá a mi lapunk állásfoglalását a vasárnapi bemutató előadások ellen.

Márk Endrének aggodalmai vannak és a vasárnapi premierek ügyének megbolygatását nem tartja helyesnek.

Bérlet átruházások.

Szóba került adott eset alkalmából a bérlok előjoga is, amelyet egyik a másikra szokott átruházni. A bizottság elhatározta, hogy a bérloknek nincs joguk a bérleteiket másra átruházni. A bérlok törzskönyvezését egyébként a bizottság elhatározta és ezzel be is rekesztették az ülést.

Érdekes oklevél a kollégiumban.

Dr. *Ferenczy* Gyula a debreczeni öreg kollégium anyakönyvtárának tudós igazgatója érdekes oklevelet másoltatott le a napokban a könyvtár számára. *Mártonfalvi* György nagytiszteletű urnak, XVII. századbeli iskolaigazgató- uak és ifju feleségének: *Nagy* Katalin nagyasszonynak a nemesi oklevele ez. Nehai való jó erdélyi fejedelmünk: *Apafi* Mihály tisztelte meg ebben a

nemes lelkű párban, különösen Mártonfalvi Györgyben a nagyotmerő és nagyottudó elme hatalmát. Az eredeti oklevél a Mártonfalvi család ivadékaiknak birtokában van, akik semmiképpen nem akarják kiereszteni kezökből e gyönyörűen irt és festett levelet. Nagy kár! Mert addig-meddig, hogy elkallódik, eltépődik a család birtokában. Már is levágta róla valaki az erdélyi fejedelmi kancellária nagy függőpecsétjét. Az oklevél nagy ivalaku kutyabőr; kerete festett virágokból összefutó díszítmény, egész mivoltában magyar és művészi kéz munkája. Bal felső sarkában Mártonfalvi György mellképe, hosszukás arc, nyílt szemek, fekete sugár bajusz, puszta áll; fekete magyar papi ruha. Gyönyörű kezdőbetűkkel Apafi Mihály fejedelem neve: „Nos Michael Apafi . . .” kezdi a latin szöveget. Az okmány 1666. január 2-án kelt Fogaras várában; aláírva: *Apafi Mihály*, törökös kacsaringós betűkkel, *Betlen János* kancellár, *Lugasi Ferenc* secretarius. Az oklevél birtokosai nem tehetnének okosabbat, minthogy főiskolánk könyvtárának adományozzák ezt a magyar kéz remekelte munkát; mely intő és kiáltó példája annak, hogy a régi jó világban nem a nagypénzü és nagyképű Gutmannok, hanem az erős eszű és erős jellemű Mártonfalvi Györgyök nyertek nemesi oklevelet!

— Terjedő gyermekjárványok.

A vörheny, de különösen a torokgyík félelmes módon terjed a városban. Kedden hat újabb megbetegedést jelentettek be, ebből 1 vörheny és 5 torokgyík-eset. Halálozás nem történt.

— Százötven család létkérdése.

A városi téglavetőtelep lakói érdeklődéssel várják, mit fog határozni a tanács beadványukra, amelyet már ismertettünk. A téglavető lakosait (majd 900 lélek) annak idején, mivel a téglavető megszűnt, a tanács felhívta, hogy félév alatt költözködjének ki onnan. Ha ezt a határozatot végrehajtanák, koldusbotra juttatnának több száz családot, kik összekuporgatott filléreikből ott házat építettek. A teleplakók meg is mozdultak és mindent elkövetnek, hogy ott maradhassanak. Felmérették a területet, mely 56 holdat tesz ki és felajánlották a városnak, hogy ők ezt a területet megveszik és pedig nem is megvetendő áron, — holdanként hat-száz koronaért. A tanács előtt fekszik most ez a beadványuk és valószínűleg már a csütörtöki tanácsülésen tárgyalás alá kerül. A tanács bizonyára méltányolni fogja ezeknek a szegény munkásembereknek óhaját és nem üzi el őket onnan, nem tesz koldussá, földönfutóvá annyi embert, családot.

— **Felhívás az adósokhoz.** A városi adóügyi osztálytól vettük eme sorokat: Felhívtnak mindazon háztulajdonosok, kiknek az 1905, 1906, 1907 évre vonatkozó házber vallomási-ív kiézbessített, hogy azokat, kik még be nem adták, a városi adókövető hivatalba az illető adókövetőnél mielőbb beadni sziveskedjenek, mert ennek

be nem adása és késlekedése a kivetési munkálatukat csak hátráltatja, megjegyeztetik, hogy a jelzett vallomási-ív az állapotnak megfelelően töltendő ki, akár van bérbeadott lakrész, akár sem, az adómentes lakrészek külön az e célra nyitott oldalon tüntetendő ki, s az adómentességet engedélyező pénzügyi végzés a megfelelő rovatban feltüntetendő.

— **Gazdasági cselédek jutalmazása.** A földmivelési kormány által kitűzött két jutalomra három gazdasági cseléd folyamodott: Reményi Imre, aki Rickl Gézánál 28 év óta, Csirják Sándor, aki Czeglédi Gyulánál 21 év óta és Palfi József, aki Fried Emilnél 19 év óta szolgál. Palfi még az arczképét is mellékelte, hogy lássák az urak, milyen derék, becsületes képű ember ő.

— **Elhunyt posta főtiszt.** Petrus Jenő munkatársunkat családi gyászeset sújtotta. Sógora Tamás Antal ny. posta távirda főtiszt életének 53 dik évében elhunyt és f. hó 20-án temették el Székelyudvarhelyen.

— **Debreczeniek Temesvárott.** A múzeumok és könyvtárak országos egyesülete idei nagy gyűlését ezuttal először tartja vidéken, még pedig a bánáság örvendetesen magyarosodó szép fővárosában Temesvárott. A gyűlésen Debreczen is képviselve lesz. Még pedig a városi múzeum részéről *Oláh Károly* tanácsnok, a kollegiumi könyvtár részéről pedig dr. *Ferenczy Gyula* tanár által.

— **A Gazdasági tanintézet** hallgatóinak segélyező egyesülete folyó hó 22-én tartotta, alakuló közgyűlését; a gyűlés tárgyát a tisztviselői kar megválasztása képezte. Segélyező egyesület elnökévé: ifj. György Kálmán III éves hallgató választott meg egyhangulag. Alelnökké: Szőnyi István II éves hallgató. Pénztárnokká: Batta Béla III éves hallgató és jegyzővé: Huszicska József II éves hallgatót Bizottsági tagokká: Halasi István III éves, Zsarnay István III éves, Szőke Barnabás II éves Giller Sándor II éves, Simay Gerencz I éves és Harlner József I éves hallgatók. Póttagokká: Jurenák Imre III és Fleischer János II éves és Német Kálmán I éves hallgatók. Választás után az ifjuság kocsikon vonult be Debreczenbe, ahol az „Arany Bika” szálloda elé hajtatott; a nevezett szálloda éttermében 100 teritékű bankettel egybekötött ismerkedési estély tartatott.

— **Meghaltak:** Szilágyi Eszter ev. ref. 3 éves. Oláh Béla gör. kath. 12 napos. Szabó Vilma ev. ref. 2 éves.

— **Pergett a dob . . .** Rekedten, tompán pergett a dob a hajduböszörményi paplak udvarán, ahonnét Zsigmond Sándor érdemtelten oly sokáig uralkodott. Ez a pergő dobszó, az adóhajtó dobjának rekedt szava volt az utolsó bucsuszó, a melylyel az érdemtelen pap fölött napirendre tértek. Az adókefeben különféle hátrahagyott butorát dobolták el és ezzel az oly nagyot csalódott hajduvárosban be is fejeződött a Zsigmond szereplése; mert ha felemlítik is: gonosz példaként fogják emlegetni. Rekedten pergett a dob is a borongós, hűvös őszi napon.

— **Angol telivér.** A városi menesrendező bizottsága az októberi lóvásáron angol telivért szemelt ki fedező ménnek a városi menes telepítésére. Az angol telivér már megérkezett. A város 1200 korona évi bért fizetett az államnak érte.

— **Hitelezés a hozományra.** Két fiatal debreczeni kereskedőnek 3000 koronát meghaladó hitelt nyitott Sz. Gy. budapesti cég. A fizetést akkorra kötötték ki, amikor majd megnősülnek, t. i. a hozományból. Meg is nősültek, de nemsokára fizetési képzetelenséget jelentettek be, Sz. Gy. pedig feljelentést tett ellenük. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Nincs kivándorlási biztos.** Pár hónapi működés után a Debreczen város és Hajdumegye területére kinevezett kivándorlási biztos, *Somossy Pál* lemondott állásáról. Mint értesültünk, a német hajózási társaságok ügynökei utazgatnak a vidéken és felhasználván az alkalmat, kivándorlásra csábítják a népet.

— **Rablás az utcán.** Kedden éjjel virradóra Blaszota László borbélyt a Nyil-utcán három ismeretlen ember megtámadta, földre tepérték elvették óráját és 20 koronát tartalmazó tárcáját, nehányat ütöttek a megkínzott, kifosztott emberre, aztán elmenekültek Blaszota könnyebb sebekkel vándorolt lakására. Az éjjeli rablókat a rendőrség nyomozza.

— **Elveszett kutya.** Klein Sándor 39. gyalogezredbeli századosnak zsemlyeszínű szőrű kitanított vadász-kopója elveszett. Ismertető jele, a hasa alja világosabb, a hátasötétebb színű. A megtaláló jutalomban részesül.

— **Ellopott talyiga.** Kedden délután a Miklós-utcán ellopták Kocsis Mihályné homokkert 282 sz. a. lakó tejárusnő talyigáját a kannákkal és 28 liter tejjel egyetemben. A kár 240 korona.

— **Alaposan bevásárolt.** Hajdudorogról jött Debreczenbe F. Pál gazdálkodó, hogy bevásároljon. A völegénysorban levő legény alaposan bevásárolt a bormérésekben, úgy hogy a Széchényi-utca végén az utfélen találta meg a rendőrök holtreszegen. Bevitték a központra. Azt állította kijózanodása után, hogy azért rugott be, mert kétségbeesett a felett, hogy a jövendőbelije, akinek 50 köblös földje van, ragyás . . . A kétségbeesett völegényt a birság lefizetése után elbocsájtották.

— **Hamis aranyak.** A debreczeni rendőrséghez távirat érkezett Nádudvarról, hogy ott 27 darab angol játékpénz raboltatott el, mely rendkívül hasonlítanak a 10 koronás aranyhoz. A közönség figyelmét is felhívjuk e körülményre.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** A gyönyörűen, ujonan, fővárosi mintára berendezett kávéházban ma szerdán este Kiss Béla teljes zenekarával hangversenyeznek. Kitünő italokról és pontos kiszolgálásról gondoskodik Erős Jakab kávé.

x **Sirkoszoruk Mentzénél!**

x **Női és férfi kalapokat** a legdivatosabb formára átalakít Békés Lajos kalapos műhelye Piacz-u. 44. Dr. Ujfalussy-ház.

x **Uj aranyozó folyadék**, melylyel mindenki bármit is moshatóan ujja aranyozhat, vagy ezüstözhet, 1 üveg 40 kr. **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

x **Haladunk a korrallal.** Alig néhány éve, hogy megindult az egész országban a mozgalom, minden ház végeihez, elejéhez és kertjében lugos szőlőket ültetni, már is oly óriási tert hódított magának ezen eszme, hogy nincs oly rész hazánkban, hol töme-

gesen fel nem karolnak. Hát ez nem is csoda, mert nézzük meg például Fehértemplom városát, a hol alig van ház, melyet óriási törzsű lugas-szőlő ne ékesítene, mely bőven ellátja az egész családot az érés kezdetétől egész tél folyamán finom csemege-szőlőkkel, minden évben terem a legcsekélyebb gondozás nélkül. Ezért igen melegen ajánljuk mai számunk hirdetési rovatában, ábrán is bemutatott „Szőlőlugast ültessünk” című hirdetésünket olvasóink becses figyelmébe. — Színes fénynyomatu árjegyzékek mindenkinek, ki címét tudatja, ingyen és bérmentve küldetnek.

x Állandó fényképet kiállítás minden nagyságban Mentze újdonságok áruházában.

x Villanylámpákhoz új töltések érkeztek Mentze áruházába.

x Legfinomabb angol és Söllingeni zsebkések, ollók, borotvák és borotváló készülékek, valamint mindenféle toillet-cikkok olcsón beszerezhetők Mentze Henrik újdonságok áruházában, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

1904. november 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. Egy óra helyben 1 korona vidékre 1 korona 50 fillér. Minden előfizetőnk kivétel nélkül ingyen kapja a december hó első napjaiban megjelenő *diszes képes nagy naptárunkat* az 1905. évre, mely a páratlan gazdag irodalmi részen kívül tartalmazza *Debreczen város és Hajdu megye teljes címtárát*. Előfizetheti a hó bármelyik napjától kiadó hivatalunkban (Piacz-u. 47/49. telefon 18. és 339. szám) valamint a lapkézbesítőnél.

A ki most fizet elő november hóra, a lapot ebben a hónapban ingyen kapja, valamint ingyen kapja a képes nagy naptárt is.

Az orosz-japán háborúról.

— Október 25. —

(Távirati tudósítás.)

Port-Arthur ostroma és a harcztér eseményei pillanatra érdektelenné váltak az Orosz-flotta hulli-vérezése miatt, midőn az angol halászhajókat roncokra lötték. Ezen izgalmas esetre vonatkozólag következőket jelentik:

London, okt. 25. Az egész országban leirhatatlan a felháborodás az orosz hajóhad garázdálkodása miatt. Egyes lapok az eseményt Anglia arczúcsapásának és magyarázásának mondják. Követelik, hogy a legmesszebbmenő elégtételt vegyék a hulli undok cselekedetért, hogy Oroszországnak örökre elmenjen a kedve hasonló szemtelenségtől.

London, okt. 25. Landsdowne márkai külügyminiszter ma kihallgatáson volt a királynál, kivel körülbelül egy óra hosszáig értekezett. A Benkendorf gróf orosz nagykövettel való tanácskozás elmaradt. A minisztertanács még a mai napon összeül, hogy az elégtételadás módzatai fölött határozzon.

Pétórvár, okt. 25. Roszdesztvenszky herceget, a balti flotta parancsnokát a mai napon visszahívták.

Egy szemtanu előadása.

London, október 24. Peater kapitány a következőképp mondja el az esetet: Péntek éjjel a 40 hajóból álló flottát az északi tengerbe küldtem. Ködös idő volt. A hajórajunk szét volt szórva. Éjjel 11—12 óra közt a hajóhad parancsnoka rakettával jelezte, hogy a hajók elindultak. Rögtön ezután egy csomó hajót láttunk, amelyről megtudtuk, hogy a balti hajórajhoz tartoznak. Hirtelen azonban az egyik bárka lövöldözni kezdett

a közelében álló hajónkra. Eleinte vaktöltésnek hittük.

Nemsokára azonban megtudtuk, hogy nem vaktöltések, hanem igazi lövésekkel tüzeltek ránk. Nagy zavar támadt. Az irtózatot tűz félóraig tartott. Egy pár bárkánkat gránát is találta. A legsúlyosabban sérült hajó a „Grane”. A kapitánynak a fejét vitte el egy golyó, egy másiknak megrepedt a koponyája. Az egész személyzet megsebesült. Több hajó süllyedni kezdett, úgy hogy a mentőcsónakot le kellett engedniük. Iszonyu látványt nyújtottak a hajófedézetek. Peater kapitány sirt, a mikor a borzalmas esetre visszagondolt.

Anglia Oroszország ellen.

London, október 25. Harding pétervári angol nagykövet szigorú jegyzéket adott át az orosz kormánynak a gyalázatos hulli merénylet ügyében. A jegyzéknek ultimátum jellege van és ha Oroszország a legteljesebb elégtételt nem adja meg, komoly következményei lesznek. A londoni külügyi hivatal a lapoknak küldött hivatalos értesítésében kijelenti, hogy a hulli ügyben sürgős előterjesztést tett és Anglia nem tűr az elégtételadás dolgában semmiféle, az oroszoknál divatos halogatást. mint a Malacca-ügyben, mert módjában a bűnösöket magának is megfenyíteni. A bocsánat kéréssel nem fog Anglia megelégedni — és ha teljes elégtételt nem kap, a gibráltári hajóhad utját fogja állani az orosz hajórajnak. Anglia a bűnös tisztek nyilvános megfenyítését, az összes kár megtérítését, az özvegyeknek, árva- és sebesülteknek megfelelő kárpótlás adását és a bocsánatkérést követeli. A komoly „Daily Telegraph” nyíltan felszólítja a cárt, hogy teljesítse haladéktalanul a megsértett angol nemzet követelését, mert csak így kerülheti ki a háborút Angliával.

Páris, október 25. Mint a *Matin* jelenti, egyik tudósítója beszélt a hulli ügyről az orosz torpedónaszádraj parancsnokával, aki kijelentette, hogy a szándékosság ki van zárva. A hajók a köd miatt löttek. Roszdesztvenszki tengernagy a megtestesült elővigyázatlanság. A hajók drótnélküli táviró készülékekkel vannak ellátva és az egyik hajó szikratáviratozás útján a hulli eset előtti estén a következő üzenetet fogta fel:

Kettőztetett óvatosság. Az el-lenség az oldalsatornában van.

Pétórvár, október 25. Az orosz kormány a hulli ügyben a legszigorubb vizsgálatot rendelte el.

Port Artur ostroma.

Csifu, október 25. A port-arturi kikötő előtt a japán hajóraj egyik torpedónaszádjá aknába ütközött és elsüllyedt. Dalni tele van japán sebesültekkel, de azért folyton érkeznek friss csapatok. A japánok kijelentették, hogy Port-Artur elfoglalása után az ott talált kínaiakat mind kivégzik, mert az ő támogatásuk nélkül a város már nem tarthatná magát és kitűnt, hogy az oroszok soraiban kínaiak is harcolnak. A várost fokozott eréllyel lövik a japánok.

TÁVIRATOK.

Elsüllyesztett orosz gőzös.

Cardiff, október 25. Az itteni kikötőből kiinduló „Esperanza” orosz gőzös, amely a hadsereg számára szállított volna készleteket, a nyílt tengeren elsüllyedt. Kitűnt, hogy a hajót megfúrták. Az a gyanu, hogy elindulás előtt a berakodásnál segédkező angol munkások egyike követte el boszúból a merényletet. Az oroszok kára 2.400.000 korona. A vizsgálatot megindították.

Megtámadott orosz követ.

London, október 25. Az orosz nagykövetet, aki ma érkezett Londonba, a nép a pályaudvaron megtámadta. Először csak gúnyos szavakat kiáltottak feléje, később azonban a tömeg hangulata egyre fenyegetőbbé vált és ha a rendőrség védelmébe nem veszi, a követet meglincselték volna. Az orosz követ a lapok tudósítói előtt kijelentette, hogy a hulli esetről semmi hivatalos értesítést nem kapott még. Sajnálja, hogy egyebet nem mondhat.

Tíz éve pénzügyminiszter.

Budapest, október 25. A szabadelvűpárt meleg ünnepeltetésben fogja részesíteni Lukács László pénzügyminisztert tíz éves miniszterkedése alkalmából.

Soós bíró Amerikában.

Budapest, október 25. A családhoz ma Newyorkból kábel-távirat érkezett, amelyben Soós jelenti, hogy szerencsésen partra szállott.

Lujza hercegnő ügye.

Bécs, október 25. Az udvarmesteri hivatal hosszas halogatás után teljesítette Coburg Lujza hercegnő azon kívánságát, hogy az általa választandó francia orvosokkal vizsgáltsa meg elmebeli állapotát. Ez arra vall, hogy Lujza hercegnő ügye kedvező elintézését fog nyerni.

Törvénykezés.

A szalonnatolvajok. A törvényszék Cseke György és Cseke Ferencz kabai lakosokat szabadságvesztésre ítélte, mert Bartha Lajos főjegyzőtől május hó 9-én, a házpadlásról, mintegy 70 korona értékű szalonnát loptak. Érdekes, hogy a 20 éves Cseke György a szolgálja volt Cseke Ferencznek. Cseke Györgyöt 6 havi börtönre, Cseke Ferenczet, mint tettes társát, egy havi fogházra ítélte a törvényszék. Vádloztak és királyi ügyész is felebbezték.

Elítelt oseedlány. Szeptember elején történt, hogy Faragó Zsófia, ki több rendbeli csalás és lopás miatt vizsgálati fogásban volt, szülési fájdalmakat szenvedett így a börtönből a bábaképezdebe vitték, honnan a szintén ott fekvő ágyszomszéd asszony ruhájának ellopása után megszökött és néhány csalás elkövetése után Nagyváradra ment, hol elfogták és Debreczenbe hozták. Faragó Zsófit az elkövetett bűnökért részben a járásbíró, részben a törvényszék ítélte el, amely most összbüntetésként 9 hónapi és 14 napi börtönre ítélte. Az ügyész felebbezett.

Elnapolt tárgyalások. A Gelber Mór-féle ügy elnapoltatott, mert vádlott és sértett megidézhető nem volt. — A Nagy Jánosné s társa elleni ügy is elnapoltatott, mert egyik fontos tanu beteg.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Budapest, 1904. október 25.

Készaru 5 olesóbb. Határidők nyereség cvali-satiókra megszilárdultak.

októberi buza	10:32.—33
1905. áprilisi buza	10:32.—33
októberi rozs	7:92.—93
1905. áprilisi rozs	7:92.—93
októberi zab	7:21.—22
1905. áprilisi zab	7:21.—22
1905. májusi tengeri	7:40.—41
1905. júliusi	7:40.—41
1905. szeptemberi tengeri	10:25.—35
1905. augusztusi repce	10:25.—35

REGÉNY-CSARNOK.

Egy legyencz története.

[Fordítás francia eredetiből.] 20

Ezt a betegséget rosszul kezelik. Tanulmányozzák jobban. Az önk által hozott törvényes, midőn törvényt hoznak, csak enyhítők és kisegítők. Törvénykönyveiknek fele csak routine, a másik fele elmélet.

"A halálbüntetés barbár amputatio."

Igen, de a megbélyegzés a gálya és halálbüntetés három egymáshoz tartozó dolgot. Önk eltörölték a megbélyegzést, ha logikusak, a másik kettőt is töröljék el.

A hűnök és büntetések aránytalan léte-ráját löknek félre és csináljanak újat. A büntető eljárást, a büntető törvénykönyvet, a börtönöket egészen újból alkossák és a bírákat is ujtsák meg.

Engedjék, hogy a törvények a morállal lépést tartsanak.

"Urak! Franciaországban egy év alatt sok fejet levágnak. Minthogy önk most takarékoskodnak abban is. Minthogy önk most törési kedvben vannak, a bakót is töröljék el. A 80 bakó zsoldjával önk száz iskolamestert fizethetnek.

Gondoskodjanak a tömegről. Állítsanak a gyermekeknek iskolákat, a felnőtteknek műhelyeket.

Menjenek önk a gályákra, gyűjtsenek magok körül minden gályarabot. Tapogassanak meg minden koponyát és a szabálytalanságot mindenütt figyeljék meg. Ez elbukott emberek közül mindenkinek megvan vadállat példája. Van köztük hiuz, macska, majom, ölyv és hiena.

Fordítsák gondoskodásukat erre az oldalra. Jó nevelést a népnek! A lehető legjobb modor szerint fejlesszék e szerencsétlen főkét, hogy bennök az értelem növekedhessék.

Es majd, ha Franciaország olvasni tud, az önk által kifejtett értelmet ne hagyják vezérlő nélkül. Ez új rendtelenség lenne. A tudatlanság még jobb, mint a rossz tudás. Nem emlékeznek reá önk, hogy van egy filozófikusabb könyv mint a Com-pére Mathieu, népszerűbb mint a Constitutionelle és továbbtartó mint az 1830 charta: ez a szent könyv. És legyen itt egy két szó magyarazat. Akármint csináljanak önk, a nagy tömeg, a sokaság, a többség sorsa aránylag mindig szegény, szerencsétlen és szomorú lesz. Mindig az övék a nehéz munka, a teheremelés, a teherasztítás és teherhordás.

Vizsgálják meg csak jól a mérlegeket és minden élvezet a gazdagnak részén és minden nyomor a szegény részén. És már most a szegény részére, a nyomorúságok mérlegébe a jövő menyői élet, az örök üdvesség utáni vágyat és a paradicsom a fenséges eliensulyozatát tegyék oda! Az egyensúlyt helyreállították. A szegény része ép oly gazdag, mint a gazdagé.

Ez az, a mit tudott Jézus és régebben tudott, mint Voltaire.

A népnek, mely dolgozik és szenved, a népnek, melyre nézve a világ rossz, adják meg a jobb világban való hitet. Nyugodt lesz és türelmes.

A türelém reménységéből van csinálva. Vessétek be a falvakat evangéliummal. Minden kunyhóra egy biblia, hogy mindenik könyv és mindenik szántóföld együtt egy morális munkást teremtsenek.

A népember feje ez a kérdés. Ez a fej tele van hasznos csirákkal. Használják ugy, hogy megérelje azokat.

Sok olyan ember, ki az országuton gyilkolt, ha jobban lett volna vezetve, az állam legkitünőbb szolgája lehetett volna. A népember fejét miveljék, öntözzék, termékenyítsék, moralizálják és hasznosítsák önk; akkor nem kell levágnik.

[Vége.]

Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapirokra, valamint helybeli és vidéki pénzintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra
a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál
az intézet ügyvezetője.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre
a legujabb

Női divatkelmék, Blouse selymek,

remek kivitelű

mosó flanelek, velezek SZABO LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsa-tér.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a nagy-érdemű közönséget, pékeket és kenyérsütő asszonyokat, hogy a nagyváradi

Adria gőzmalom

lisztjeinek kizárólagos eladását megszereztem és örleményeit a legolcsóbb napi árban árusítom. Mivel ezen liszt igen szép és legjobb minőségű és mert az ezideig a Debreczenbe szállított különféle malmok lisztjeit ugy erejére, mint fehérségére mindenkor felülmúlja, ennél fogva mindenkinek bátran ajánlhatom.

Becses pártfogásukat kérve
tiszttelettel

Friedmann Lipót
Hatvan-utoza 35.

Tessék meggyőződést szerezni!

Legujabb

Női ruhaszövetek

Blouse selymek

Flanellek, Velezek

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódaik cégéhez
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Kitünő asztali bor

Györfly Aladár ur termése.

Ezerjó	30 kr.
Rizling	36 „
Rizling 4 éves	40 „

Kapható:

Merkli Ferencz

fűszer- csemege- és bor kereskedésében
Fűvészkert u 14
100 kilo vágott osertölgyfa 1 frt.

Nagy alkalmi ruhaszövet eladás!

A Goldstein és Gelberger csődtömeg egész ruhaszövet raktárát mintegy

15.000 métert

megvettünk és üzlethelyiségünkben (Piacz-utca, kistemplommal szemben) méterenként vagy végenként

minden elfogadható árban

kiárusítjuk.

Wallerstein Fülöp Fiai

DEBRECZEN

Piacz-u. kistemplommal szemben.

Ritka alkalom!

Pontos és szolid kiszolgálás!

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Tóczós kert 1-ső járason, 115. pajtaszám alatt 5 és fél nyilas puztaföld lakással együtt több évre haszonbérbe kiadó. Czim a kiadóban.

40 hold föld. a melyből 8 hold termő szőlő és gyümölcsös igen közel Debreczenhez, kitűnő homok talaj örök áron eladó. Czim a kiadóban.

Vaskonyha. jókarban levő megvételre kerestetik. Csazó-utca 31. 5. ajtó balra.

Temetkezést a legolcsóbb és szép kivitelben teljesít a „Polgári” temetkezési intézet Csapó-u. 28.

Készletfizetésre kapható mindennemű kézmű áru, férfi- és női confection, u. m. vászon, kanavász, chifon, damasz árú, ág- és asztalterítő, női ruha szövetek, posztó, czibelin, barchetek és flanellek, trico árú és téli kendők olyan olcsó árban és oly nagy választékban mint sehol e városban. Kényelmes heti vagy havi részletekben fizethető. Legszolidabb kiszolgálás **Goldstein Samunál**, Simonffy-utca 2. (városi bérház.)

Téli alma eltartani való, különböző finom fajokban kapható Honvéd-utca 16.

Fűszerkereskedő segéd állást keres november 1-re. Czim Nap-utca 23.

Kézi kocsit kétkerekűt megvételre keresek. Czimem a kiadóhivatalban.

Kötszer felszerelést gyári előírás szerinti megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Irodai alkalmazást keres egy jó csalbeliád 18 éves kisasszony. Szerény feltételek mellett is elvállalja az alkalmazást. Czim a kiadóhivatalban.

Okleveles óvónő állást keres tisztességes ur háznál, mint nevelőnő. A czime megtudható a kiadóhivatalban.

Vasajtók építkezésből visszamaradt, olcsón eladó. Nemzetőr-utca 1. sz. a.

Birtok. Nagybirtok tagosított birtok kerestetik 1905. év tavaszára huzamosabb időre haszonbérbe. Megkeresések Lázár Károly nagybirtok Vajda Kamarás, u. p. Mócs in tézendők.

Két középiskolát végzett fiu nyomdász tanulónak felvétetik a kiadóhivatalban.

Csinosan butorozott külön bejárattal szoba azonnal kiadó Simonffy-u. 15. sz. a.

Jó írásu egyen irodai munkákra jutányos áron vállalkozik. Czime a kiadóban.

Gyakorlott tanítónő bármily növendék tanítását elfogadja. Czim a kiadóhivatalban.

Előkelő iparos 100 korona óvadékkal pénzbeszedői állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Két szegény leány ur házhoz bonnenak ajánlkozik. Párisban a zárdában kitűnő nevelésben részesültek. Beszélnek magyar, francziául kitűnően és angolul keveset. Kicsi igényűek. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorlott tanítónő. ki a német és franczia nyelvből is kellő oktatást ad, növendékek tanítását elfogadja. Czim a kiadóhivatalban.

A Dr. Borsos-féle hajszesz és hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj molyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

**1 üveg hajszesz ára 1—2 korona.
1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.**

Kapható:

**MIHALOVITS J. gyógyszerárban
DEBRECZEN, Főtér 31. sz.**

Borotva fölösleges! RASOL!

Kés nélkül borotvál!

Egészséges! Kellemes! Olcsó!

Aki pénzt akar megtakarítani!

Aki időt akar megtakarítani!

Aki bőrbetegségnek nem akarja magát kitenni, az **RASOL**-al borotválkozik!

Egy kilogramm ára (elegendő 30-szori bekenésre) helyben **2.40 kor.**, vidékre **3 kor.** előleges beküldése mellett franco utánvétellel **20 fillérrel** drágább.

Egyedüli készítő

**„Rasol” Vegyipar Vállalat
BUDAPEST, VI., Váci-körút 55.**

Debreczenben kapható Krausz J. Bernát fűszerkereskedőnél Piacz u. 70.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskátly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsokélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladátsabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, szines fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki czímét egy levelezőlapon tudatja.

Czim:

Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Csak
Globus
tisztító
kivonattal
tisztítsunk

Előzetes költség nélkül!

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és díszkréten. — Bank- és magánadósságok konvertálása.

hankbizomány **BUDAPEST, VI. Dávid-utca 15. sz.** (Törvény-szerűleg bejegyzett cég.)

PÉNZ

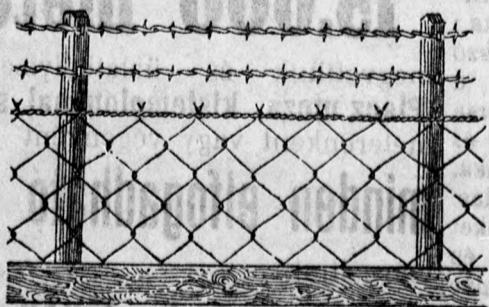
Meller Lajos és Társai

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsisülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kéttmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmúl tartósság és czélszerűség tekintetében.

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szives pártfogást kérve

NEUBAUER JÁNOS.